

Enw'r Ysgol: YSGOL EDMWND PRYS GELLILYDAN

Addysg Grefyddol

Maes arolygu 1: Safonau Addysg Grefyddol

Pa mor dda y mae disgyblion yn ymdrin â'r cwestiynau sylfaenol, yn archwilio i gredoau, dysgeidiaethau ac arfer(ion) crefyddol ac yn mynegi ymatebion personol i gredoau, dysgeidiaethau, arferion, a chwestiynau sylfaenol? Beth welwch chi yn eu gwaith sy'n dangos eu cynnydd dros amser?

- Defnyddiwch: gwaith y disgyblion, asesiadau athrawon, teithiau dysgu, arsylwadau gwersi i lunio barn.
- I'ch helpu mae: Maes Llafur Cytûn Lleol (Fframwaith Enghreifftiol Cenedlaethol); Arweiniad Llywodraeth Cymru: Pobl, Cwestiynau a Chredoau (2013), Canllawiau a Phroffiliau Enghreifftiol CA2 a CA3 (2011), 14-19 (2009), Canllawiau CYSAG, adroddiadau arholwyr CBAC.

Nodiadau:

Y CYFNOD SYLFAEN

Mae gallu'r disgyblion i drafod a galw i gof yn datblygu yn dda ar ddechrau'r Cyfnod Sylfaen ac erbyn brig y Cyfnod Sylfaen mae bron pob un yn gallu trafod a gofyn cwestiynau sylfaenol yn hyderus. Mae'r pwyslais cynyddol ar sgiliau, medrau meddwl ac asesu ar gyfer dysgu yn ysgogi gweithgareddau amrywiol ac annibynnol mewn addysg grefyddol ac mae mwynhad y disgyblion yn y gweithgareddau yma yn amlwg.

Mae llawer yn adeiladu'n llwyddiannus ar ddysgu blaenorol ac yn datrys problemau'n effeithiol trwy ddefnyddio eu medrau meddwl yn effeithiol.

Mae medrau llafar Cymraeg rhan fwyaf y disgyblion yn datblygu'n gadarn ar draws yr ysgol. Mae disgyblion yn gwrandu'n astud ar gyflwyniadau ac yn ymateb yn hyderus ar lafar, gan ddefnyddio geirfa crefyddol a chystrawen gynyddol gywir yn y Gymraeg. Gall llawer sgwrsio'n naturiol a rhugl am eu gwaith o oed cynnar. Mae'r lleiafrif nad ydynt yn siarad Cymraeg gartref yn caffael y Gymraeg yn gyflym ac yn llwyddiannus.

Mae rhan fwyaf o ddisgyblion yn defnyddio'u medrau siarad a gwrandu, darllen ac ysgrifennu, rhifedd a TGCh yn briodol mewn addysg grefyddol.

O edrych ar samplau gwaith a llyfrau'r disgyblion gwelir amrywiaeth o gyflwyniadau sy'n adlewyrchu'r sgiliau perthnasol.

Rhoddir brofiadau amrywiol a heriol i'r disgyblion hynaf tra bod sgiliau darllen a chofnodi y Cyfnod Sylfaen yn dangos dealltwriaeth dda o ofnion y Fframwaith Genedlaethol ar gyfer cyflwyno Addysg Grefyddol.

Datblygir gallu bron pob disgybl i ddefnyddio geirfa grefyddol syml ar draws y Cyfnod Sylfaen a bydd llawer o blant yn dechrau dod i gydnabod fod ystyr ddyfnach i symbolau crefyddol.

CYFNOD ALLWEDDOL 2

Yng ngwaelod Cyfnod Allweddol 2 mae rhan fwyaf yn gallu galw i gof, ymateb a chyfathrebu'n syml rai o'r credoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol sylfaenol yr ymchwilir iddyn nhw. Mae llawer yn dechrau nodi'r hyn sy'n debyg ac yn wahanol mewn crefyddau.

Ym mrig Cyfnod Allweddol 2 mae y rhan fwyaf o'r disgyblion yn gallu disgrifio rhai credoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol a sut mae rhai o'r agweddau hyn ar grefydd yn effeithio ar fywydau credinwyr. Gall y rhan fwyaf o'r disgyblion wneud cysylltiadau rhwng credoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol gan ddisgrifio'r effaith ar fywydau credinwyr ac yn nodi'r hyn sy'n debyg ac yn wahanol o fewn ac ar draws y crefyddau.

Yng ngwaelod Cyfnod Allweddol 2 mae bron pob un disgybl yn gallu siarad a gofyn cwestiynau am eu profiadau eu hunain, y byd o'u cwmpas ac agweddau ar grefydd maent yn gallu trafod y cwestiynau sy'n codi o'u profiadau eu hwy gan gynnig eu barn eu hunain. Oherwydd natur y themau mae lleiafrif iawn o'r disgyblion yn dechrau cydnabod bod cwestiynau crefyddol sylfaenol yn aml yn gymhleth ac mai rhannol ac amhendiant yw'r atebion yn aml.

Ym mrig Cyfnod Allweddol 2 mae llawer o'r disgyblion yn gallu trafod eu hymatebion hwy ac eraill i gwestiynau am fywyd, y byd o'u cwmpas a chrefydd. Mae y rhan fwyaf o'r disgyblion yn gallu mynegi a chyfiawnhau eu syniadau a barnau am gwestiynau sylfaenol. Yn ôl eu hymchwiliadau a'u profiadau eu hunain oherwydd natur y themau mae tua y rhan fwyaf o'r disgyblion yn cydnabod bod cwestiynau crefyddol sylfaenol yn aml yn gymhleth ac mai rhannol ac amhendiant yw'r atebion yn aml.

Mae tystiolaeth yn llyfrau'r plant a chanfyddiadau monitro y dysgu a'r addysgu yn dangos fod safonau yn dda ar draws yr ysgol. mae y rhan fwyaf yn cyflawni Lefel 4 neu 5 ym maes Addysg Grefyddol yn CA2.

Erbyn diwedd cyfnod allweddol 2, mae gan y rhan fwyaf eirfa bynciol dda. Maent yn cyfrannu'n ddeallus i drafodaethau dosbarth gan fynegi barn yn glir am y gwaith thema a'r gwaith technoleg gwybodaeth a chyfathrebu (TGCh). Gwneir defnydd effeithiol iawn o TGCh i gofnodi gwaith addysg grefyddol ar draws yr ysgol.

Mae safonau addysg grefyddol ein disgyblion yn: dda

Maes arolygu 2: Lles ac agweddau at ddysgu am Addysg Grefyddol?

Beth ydych chi'n teimlo y mae disgyblion yn ei ennill o wersi addysg grefyddol?

- Defnyddiwch: gwaith disgyblion, dadansoddiad o holiadur addysg grefyddol, cofnodion grwp ffocws/Cyngor Ysgol
- I'ch helpu mae: Arweiniad atodol: gwrando ar ddysgwyr (ESTYN, Medi 2017),

Nodiadau:

Mae gan y rhan fwyaf o ddisgyblion, ar draws yr ysgol, agweddau cadarnhaol at eu dysgu. Mae gan bron pob disgybl dddordeb mawr yn y maes Addysg grefyddol. Mae'r rhan fwyaf yn barod iawn i drafod eu gwaith gyda'u cyfoedion ac mae'r cydweithio llwyddiannus hwn yn nodweddiadol gref ymhob dosbarth. O ganlyniad, mae rhan fwyaf o'r disgyblion yn dangos parch tuag at gyfraniadau eraill ac yn ymateb yn gadarnhaol i'w syniadau. Mae'r disgyblion hyn yn derbyn arweiniad ar sut i gefnogi'r disgyblion iau, gan weithredu hyn yn gydwybodol. Mae hwn yn arfer gwerthfawr ac yn cyfrannu'n effeithiol tuag at ymddygiad synhwyrol bron pob un disgybl. O ganlyniad, mae gan ran fwyaf y disgyblion ymwybyddiaeth glir o bwysigrwydd trin pawb gyda pharch a chwarteisi. Mae rhan fwyaf y disgyblion yn oddefgar a sensitif i anghenion a dyheadau disgyblion eraill, sy'n debyg neu'n wahanol iddyn nhw. O ganlyniad, mae gan y rhan fwyaf ymwybyddiaeth gadarn o degwch a phwysigrwydd cyfle cyfartal. Cynhelir sesiynau Amser Cylch yn rheolaidd yn y dosbarthiadau ac maent yn cyfrannu at ddatblygu agweddau positif tuag at rannu problemau ac i deimlo empathi tuag at ei gilydd. Maent hefyd yn hyrwyddo sgiliau trafod, gwrando ac ymateb i eraill yn dda iawn. Gall bron pob un siarad am eu teimladau eu gweithrediadau a'u barnau erbyn diwedd y Cyfnod Sylfaen ac y mae llawer yn disgrifio a chynnig sylwadau syml ar safbwyntiau pobl eraill.

Yng ngwaelod Cyfnod Allweddol 2 mae y rhan fwyaf o'r disgyblion yn gallu disgrifio eu teimladau, eu gweithrediadau a'u barnau eu hunain ac yn cynnig sylwadau syml ar safbwyntiau pobl eraill. Mae y rhan fwyaf yn dechrau cydnabod bod ystyr i symbolau crefyddol a byddan nhw'n defnyddio geirfa crefyddol syml yn addas.

Ym mrig Cyfnod Allweddol 2 mae bron pob un o'r disgyblion yn gallu esbonio sut mae eu teimladau, eu gweithrediadau a'u barnau eu hunain yn effeithio ar eu bywydau, ac yn disgrifio sut mae safbwyntiau pobl eraill yn yr un modd yn effeithio ar eu bywydau nhw. Maent yn defnyddio ystod o eirfa grefyddol yn addas ac yn dangos dealltwriaeth sylfaenol o iaith symbolaidd. Mae cyswllt agos rhwng yr ysgol âg elusennau dyngarol megis Ambiwylans Awyr, Plant mewn Angen, Macmillan ayyb. Mae hyn yn datblygu empathi a goddefgarwch ac yn sicrhau bod pob disgybl yn meddwl am eraill.

Mae agweddau disgyblion tuag at addysg grefyddol yn ein hysgol ni yn: dda

Maes arolygu 3: Addysgu ac phrofiadau dysgu mewn Addysg Grefyddol?

Pa mor dda yw'r cynllunio a'r addysgu mewn addysg grefyddol? Rhowch enghreifftiau o brofiadau addysg grefyddol cyfoethog

- Defnyddiwch: teithiau dysgu, arsylwadau gwersi, gwaith disgyblion, holi disgyblion
- I'ch helpu mae: Maes Llafur Cytûn Lleol (Fframwaith Enghreifftiol Cenedlaethol); Arweiniad Llywodraeth Cymru: Pobl, Cwestiynau a Chredoau (2013), Canllawiau a Phroffiliau Enghreifftiol CA2 a CA3 (2011), 14-19 (2009), Canllawiau CYSAG, Addysg grefyddol mewn ysgolion uwchradd (ESTYN, Haf 2013), Addysg grefyddol a moesol yng NghA2 a ChA3 (ESTYN, Haf 2018)

Nodiadau:

Yr addysgu mewn addysg grefyddol: cynllunio ac amrediad o strategaethau

Mae'r ysgol wedi cynllunio'n briodol ar gyfer cyflwyno'r maes llafur cytûn ar gyfer addysg grefyddol. Oherwydd hyn mae safonau addysg grefyddol yn dda ar draws yr ysgol.

Y CYFNOD SYLFAEN

- Mae athrawon y Cyfnod Sylfaen yn gyfarwydd â'r fframwaith enghreifftiol cenedlaethol ar gyfer cyflwyno Addysg Grefyddol. Maent wedi adnabod y sgiliau penodol sy'n ymwneud â phobl, credoau a chwestiynau drwy'r meysydd Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd a datblygiad Personol a Chymdeithasol Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol.
- Mae athrawon y Cyfnod Sylfaen yn gwneud defnydd o 'Pobl, Credoau a chwestiynau Addysg Grefyddol i ddysgwyr 3-7 oed yng Nghymru' pan yn cynllunio unedau o waith.
- Mae cynlluniau y Cyfnod Sylfaen ar sail yr ymwybyddiaeth uchod wedi ymgorffori pobl, credoau a chwestiynau o fewn y ddau faes yma ac ar draws y meysydd dysgu eraill.
- Mae'r gweithgareddau wedi eu cynllunio'n ofalus ar draws y cyfnod Sylfaen ac yn dangos dilyniant o un dosbarth i'r llall o ganlyniad i gyd gynllunio a chyd drafod .
- Mae ystod eang o brofiadau yn cael eu cynnig i roi bob cyfle i'r disgyblion wneud cynnydd mewn gwybodaeth a dealltwriaeth a sgiliau trafod a rhesymu yn y maes.
- Mae adnoddau storiol, llyfrau gwybodaeth, llyfrau gwybodaeth, llyfrau mawr, arteffactau, adnoddau TGCh, ymweliadau/ymwelwyr i'r ysgol i gyd yn creu diddordeb ac yn cyfoethogi'r ddarpariaeth yn y maes.
- Ceir disgwyliadau uchel gan yr athrawes a chynhaliadaeth gyson.
- Rhoddir bri ar waith dosbarth mewn gwasanaethau ysgol ac arddangosfeydd dosbarth.
- Gwneir defnydd helaeth o wefannau megis HWB a Purple Mash fel adnoddau rhyngweithiol.

Mae'r agweddau Crefyddol o fewn y meysydd yn cael eu darparu yn dda yn y Cyfnod Sylfaen

CYFNOD ALLWEDDOL 2

- Neilltuir sesiwn o o leiaf dwy awr bob pythefnos ar gyfer Addysg Grefyddol yn Cyfnod Allweddol 2
- Mae athrawon Ysgol Edmwnd Prys ac Ysgol Bro Cynfal wedi treulio cyfnodau yn cynllunio ar y cyd ac mae y ddwy ysgol yn dilyn yr un themau/testunau er mwyn sicrhau cysondeb.

- Mae cynlluniau hir, canolog a byr yn weithredol mewn Addysg Grefyddol ac fe rhennir adnoddau/ymweliadau rhwng y ddwy ysgol erbyn hyn.
- Mae'r cynlluniau yn fanwl ac yn sicrhau dilyniant a datblygiad, mae rhoddi sylw i gwestiynau mawr wedi bod yn gyfrwng i sicrhau dyfnder a datblygu sgiliau ymholi y disgyblion.
- Fel canlyniad i hyfforddiant eang, archebu adnoddau cyfoethog sydd yn dyfnhau ymhellach ddealltwriaeth yr athrawes o'r maes y mae'r ddarpariaeth yn dda ar draws y cyfnod.
- Mae dulliau asesu manwl yn gyfraniad gwerthfawr wrth ddarparu tasgau ar gyfer gwahanol alluoedd Mae'r ysgol wedi buddsoddi mewn INCERTs yn ddiweddar sydd yn sicrhau asesu manwl o'r maes Addysg grefyddol o leiaf unwaith y flwyddyn.
- Manteisr ar y cyfleoedd i fynd a'r plant allan ar ymweliadau ag addoldai ac i wahodd ymwelwyr i drafod materion Addysg Grefyddol â'r plant. Mae'r ysgol wedi bod ar ymweliad i Eglwys Maentwrog er mwyn creu llyfryn i ymwelwyr. Mae ansawdd addysgu a'r ddarpariaeth yn Cyfnod Allweddol 2 yn dda.

Maes safonau addysgu addysg grefyddol yn ein hysgol ni yn: dda

Maes arolygu 4: Gofal, cymorth ac arweiniad mewn Addysg Grefyddol?

I ba raddau mae gwersi/gweithgareddau addysg grefyddol yn helpu disgyblion i fyfyrio ar ymatebion crefyddol ac anghrefyddol i gwestiynau sylfaenol ac i fyfyrio ar eu credoau neu eu gwerthoedd eu hunain? Sut mae addysg grefyddol yn helpu disgyblion i fod yn ddinasyddion gweithredol? I ba raddau y mae'r ysgol yn darparu cyfleoedd effeithiol i ddisgyblion ddatblygu gwerthoedd sicr a sefydlu eu credoau ysbrydol a moesegol?

- Defnyddiwyd: teithiau dysgu, cyfweiliadau gyda disgyblion, rhaglen addoli ar y cyd yr ysgol, cylchlythyr ysgol, cofnodion yr ysgol o unrhyw troseddau casineb/bwlio.
- I'ch helpu mae: Canllawiau CYSAG, Canllawiau ynglyn â addoli ar y cyd (Cymdeithas CYSAGau Cymru), Arweiniad atodol: addoli ar y cyd mewn ysgolion anenwadol (ESTYN, Hydref 2017), Arweiniad atodol: gwrandao ar ddisgygwyr (ESTYN, Medi 2017)

Nodiadau:

Mae'r ysgol yn gymuned ofalgar. Mae llais y disgybl yn ganolog i waith ac ethos yr ysgol, sy'n annog disgyblion hyderus a theyrngrar. Mae'r naws deuluol yn hyrwyddo parch a chwarteisi ymysg y disgyblion ar draws yr ysgol. O ganlyniad, maent yn ymhyfrydu yn eu gweithgareddau dyddiol a'r gymuned ehangach. Mae'r holl staff yn canolbwyntio ar gydweithio effeithiol er lles pob disgybl, er mwyn iddynt gyflawni ar eu gorau'n gyson.. Cynllunnir gwersi addysg grefyddol i sicrhau fod gwerthoedd sicr fydd yn sefydlu credoau ysbrydol a moesol yn cael eu datblygu. Trafodir gwerthoedd a chredoau y disgyblion eu hunain gan hyrwyddo egwyddorion sy'n helpu disgyblion i wahaniaethu rhwng da a drwg. Mae'r ysgol yn llwyddiannus yn meithrin gwerthoedd cyffredin sylfaenol, fel gonestrwydd, tegwch a chyfiawnder.

Mae'r ysgol yn hyrwyddo datblygiad ysbrydol, moesol a chymdeithasol y disgyblion yn llwyddiannus, trwy gydaddoli rheolaidd a chyfleoedd i ddisgyblion fyfyrio yn dawel

Darperir Addoli ar y Cyd sydd yn dilyn traddodiad cyffredin y gred Gristnogol yn ddyddiol yn yr ysgol. Cynhelir yr Addoliad ar y cyd ar lefel dosbarth ac ysgol. Rhoddir yr hawl i rieni esgusodi eu plant o'r addoliad a cymerir i ystyriaeth eu cefndir wrth ddarparu ar gyfer yr addoliad. Nid oes unrhyw blentyn wedi ei dynnu allan o addoli ar y cyd yn yr ysgol.

Fe archwilir agweddau moesol, ysbrydol a chred tra ar yr un pryd yn meithrin ysbryd cymunedol a hyrwyddo ethos a gwerthoedd. Mae'r athrawon yn darparu cyfleoedd gwerthfawr i'r disgyblion gyfrannu at fywyd a gwaith yr ysgol, y gymuned leol a'r byd ehangach.

Bydd y plant yn cael cyfle i wneud un neu sawl un o'r canlynol yn ystod yr Addoliad:

- Myfyrion sy'n cynnwys gwrandao, gwyllo neu fyfyrion ar ysgogiad, cyflwyniad neu sgwrs gan aelod o'r staff neu siaradwr gwadd.
- Gweddio
- Canu
- Darllen

Rhoddir cyfleoedd i bob disgybl gymryd rhan naill ai'n gyhoeddus neu trwy fyfyrion.

Mae Addoli ar y Cyd yn gwneud cyfraniad arwyddocaol at ddatblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y plant. Manteisr ar gyfleoedd i ddatblygu agweddau ar ABACh, Dinasyddiaeth Fyd Eang a'r Cwricwlwm Cymreig fel rhan o'r Addoliad. Mae creu ethos sydd yn wahanol i ethos pob dydd yr ysgol yn digwydd mewn mwyafrif o'r sesiynau.

Cynhelir gwasanaethau Diolchgarwch a Nadolig yn y gymuned. Mae'r ysgol hefyd yn cymryd rhan mewn gwasanaethau amrywiol yn yr eglwys a'r capel lleol. Mae gweithgareddau cymunedol yn cyfoethogi'r profiadau dysgu yn effeithiol.

Cyflwynir gwasanaethau bob mis gan aelodau 'Agor y Llyfr'-mae'r cyflwyniadau yn fywiog ac yn gwella dealltwriaeth holl disgyblion yr ysgol o storïau amrywiol y Beibl gan gyfrannu at ddatblygiad ysbrydol a moesol. Cyflwynir y cyflwyniadau yn y Saesneg sydd yn helpu sgiliau ieithyddol ail-iaith y disgyblion hefyd.

Mae trefniadau'r ysgol ar gyfer diogelu disgyblion yn bodloni gofynion ac nid ydynt yn destun pryder. Mae polisiâu a gweithdrefnau'r ysgol yn sicrhau bod pob aelod o staff yn cael hyfforddiant a'u bod yn ymateb i'n trefniadau diogelu ac yn cydymffurfio â nhw, ac yn hyrwyddo arferion diogel a diwylliant o ddiogelwch.

Mae gan yr ysgol bolisiau priodol a gweithdrefnau ar gyfer diogelu ac amddiffyn plant sy'n cydymffurfio â Chanllawiau Amddiffyn Plant yr AALI a chydweithredir gyda'r Gwasanaeth Lles Addysg a'r Gwasanaethau Cymdeithasol ym mhob achos. Mae holl bolisiau yn ymwneud ag Amddiffyn Plant Diogelu yn cael ei adolygu'n flynyddol. Mae holl aelodau staff yr ysgol yn ymwybodol o weithdrefnau 'Amddiffyn Plant' yr ysgol. Cynhelir hyfforddiant lefel 1 o leiaf unwaith bob blwyddyn. Mae'r ysgol yn cwblhau adroddiad blynyddol Amddiffyn Plant bob blwyddyn ac yn ei anfon i'r person dynodedig yn yr awdurdod (Delyth Griffith). Mae'r plant yn cael eu holi'n flynyddol ar ffurf holiadur os ydynt yn teimlo'n ddiogel yn yr ysgol. Roedd pob plentyn bl 3-5 yn dweud eu bod yn teimlo'n ddiogel (Gwanwyn 2018) Mae'r ysgol wedi ymateb i radialeiddio drwy fabwysiadu polisi radialeiddio a thrwy hyfforddiant Channel i holl staff yr ysgol. Mae trefniadau recriwtio, disgyblu ac adrodd i sicrhau addasrwydd staff a gwirfoddolwyr yn bodloni gofynion cyfreithiol.

Ydy'r ysgol yn bodloni'r gofynion statudol ar gyfer addoli ar y cyd?

Ydy

✓

Nac ydy

Mae cyfraniad addysg grefyddol i ddatblygiad personol disgyblion a chydlynid cymunedol yn: **dda**

Maes arolygu 5: Arweinyddiaeth a rheolaeth mewn Addysg Grefyddol?

A oes gan yr arweinydd pwnc addysg grefyddol y medrau a'r ddealltwriaeth angenrheidiol i arwain y pwnc yn effeithiol? Sut ydych yn gwybod?

- Defnyddiwyd: cynlluniau gwaith, adroddiadau monitro ac hunan arfarnu, arfarniad o ddata, cyfweiliadau gyda'r cydlynnydd a'r llywodraethwr dynodedig/ymwelydd CYSAG, cofnodion cyfarfodydd staff, cynllun gwella, arfarniad cynnydd, astudiaeth achos yn dilyn cydweithio ysgol-i-ysgol.
- I'ch helpu mae: canllawiau CYSAG

Nodiadau:

Mae'r pennaeth wedi sefydlu gweledigaeth glir ar gyfer yr ysgol, sy'n seiliedig ar ddatblygu'r disgyblion, hyd eithaf eu gallu, mewn awyrgylch hapus, gynhaliol Gymreig. Caiff y pennaeth ei chefnogi'n effeithiol iawn gan bennaeth cynorthwyol dawnus a chadarn. O ganlyniad, mae'r arweinwyr yn gweithredu cyfundrefn sydd yn dosbarthu cyfrifoldebau yn ddeallus i'r staff-sydd yn sicrhau fod gan arweinydd pwnc megis addysg grefyddol y ddealltwriaeth angenrheidiol i arwain y pwnc yn effeithiol. Mae'r arweinwyr yn mynd i'r afael â blaenoriaethau lleol a chenedlaethol yn bwrpasol. Er enghraifft, maent yn dechrau paratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd, trwy ddefnyddio heriau i ysgogi creadigrwydd disgyblion o fewn themâu diddorol megis thema Iddewon yn ddiweddar. Caiff cynlluniau gwaith eu monitro yn rheolaidd er mwyn sicrhau fod yr hyn a addysgir yn bwrpasol a chreadigol. Mae gweithdrefnau hunanwerthuso trylwyr a chyfredol yn eu lle. Mae arweinwyr y ddwy ysgol, sydd yn y clwstwr, yn defnyddio cyfarfodydd rheolaidd i ymdrin â chynlluniau ac arferion gwella ansawdd yn effeithiol. Maent yn cynnwys craffu ar waith ac arsylwi gwarsi i nodi cryfderau a meysydd i'w gwella yn rheolaidd, gan ddilyn amserlen fonitro flynyddol. Mae gweithdrefnau effeithiol i ddatblygu staff yn cysylltu'n uniongyrchol â'r gweithdrefnau rheoli perfformiad. Mae hyn yn cael effaith gadarnhaol ar fedrau ac arbenigedd staff.

Mae arweinyddiaeth a rheolaeth mewn addysg grefyddol yn: **dda**

Agweddau i gael sylw	Camau gweithredu	Pwy?	Erbyn pryd?
Datblygu medrau ysgrifennu ymestynnol y disgyblion yn effeithiol i adlewyrchu eu gwir alluoedd-gan gynnwys mewn Addysg Grefyddol	I'w cynnwys yn y CGY 2019-20	Nid oes rhaid rhannu'r manylion hyn gyda CYSAG ond mae angen i gofnodion yr ysgol sicrhau bod atebolrwydd yn glir i staff a llywodraethwyr	
Herio'r disgyblion mwyaf galluog i berfformio ar eu gorau'n gyson drwy sicrhau fod y tasgau a ddarperir ar gyfer y grŵp mwy galluog yn heriol wrth weithio trwy'r cwestiynau sylfaenol, crefyddol a dynol.	I'w cynnwys yn y CGY 2019-20		
Cyfoethogi'r adnoddau yn yr ardal allanol yn y cyfnod sylfaen i ddatblygu medrau'r disgyblion ymhellach	Gwneud cais am grant gan Ernest Cook Trust er mwyn datblygu yr ardal tu allan ymhellach.		

Enw'r pennaeth
Llofnod y pennaeth
Dyddiad:

Iona Wyn Jones
I W Jones
08.01.19